

Etterlyst: Kvinnehelse

Det er over 20 år siden det første Kvinnehelseutvalget leverte utredningen som viste helsevesenets gjennomgående mangler på kjønnsperspektiv og kjønnsspesifikk kunnskap. Til tross for nye strategier og velmenende tiltak, er det fortsatt store kunnskapshull innenfor kvinnehelse.

Kvinner og menn har ofte ulike helseplager, ulike symptomer på lik sykdom og forskjellige reaksjoner på behandling. Kroniske sykdommer som oftere rammer kvinner, har lavere status både i befolkningen og i den medisinske verden, sammenlignet med såkalte «blålyssykdommer».

Kvinner utgjør halvparten av befolkningen, men siden tidenes morgen har den mannlige kroppen vært utgangspunktet for majoriteten av medisinfaglig forskning. Det er et tankekors at endometriose er så lite kjent, og at det mangler et fullverdig behandlingstilbud, når over 10% av kvinner lider av det. Samtidig kutter regjeringen i både abort- og fødetilbud, til tross for lovnader om satsing på kvinnehelse. Vi endrer ikke denne utviklingen uten sterke virkemidler.

Fellesorganisasjonen (FO) er et kvinnerikt forbund med over 80% kvinnelige medlemmer. Vi er et feministisk forbund fordi vi ser at likestillingskampen fortsatt ikke er i mål, og at samfunnsstrukturer bidrar til å opprettholde systematiske forskjeller mellom kjønnene. Som fagforening bruker vi vår makt til å styrke kvinners posisjon i arbeidslivet, som igjen bringer oss nærmere likestilling.

#MeToo viste for alvor hvor utbredt seksuell trakassering og maktmisbruk er i norsk arbeidsliv, organisasjonsliv og samfunnsliv – og hvor krevende det er å bryte med etablerte holdninger for å skape trygge arenaer for kvinner. I en ny nasjonal undersøkelse utført av NKVTS, rapporterer en av fem kvinner at de har blitt utsatt for voldtekt.

I arbeidslivet er vold og trusler også et stort problem for velferdsstatens ansatte. Hvert år opplever halvparten av FOs medlemmer vold og trusler på jobb. Dette er særlig en kvinnepolitisk utfordring. Yrkene som er mest utsatt for vold og trusler er svært kvinnedominerte, og de ansatte innen helse- og sosialfaglige yrker står i en særstilling hva gjelder utrygt arbeidsmiljø. Belastningen fører til psykiske og fysiske plager, og at ansatte søker andre jobber.

Det er uholdbart, både overfor kvinnene som tar de tyngste løftene i samfunnet, og for utviklingen av velferdsstaten vår. FO mener at trakassering, vold og trusler ikke kan anses som et arbeidsmiljøproblem isolert, men må ses i sammenheng med kvinners øvrige psykososiale helse.

Å motarbeide kulturer og holdninger som bidrar til kvinneundertrykking er helt nødvendig for å oppnå reell likestilling. Selv om vi lever i en historisk tid, kan vi

ikke hvile på tidligere tiders likestillingskamp. Historien har vist oss at ingenting kommer av seg selv.

Derfor må fagforeningene ta en aktiv rolle i samfunnsutviklingen og løfte feministiske problemstillinger. For å lykkes må hver og en av oss ta et aktivt valg om å fagorganisere oss, og sørge for at stemmene våre blir hørt.

Likestilling er verdt å kjempe for, og vi i FO gir oss aldri.

Gratulerer med dagen, alle kvinner. God kampdag!

Torunn Bredvei Steinsholt, Monica Fjeld, Linda Pettersen og Vidar Bjørnø Byholt
Arbeidsutvalget FO Vestfold og Telemark